

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar

Ja

Onze referentie

2022-0000549757

Datum

6 oktober 2022

Opgesteld door

Samengewerkt met

Bijlage(n)

3

Aan MinBZK
Van BFR/RTM

nota

Kamerbrief vervolg contourennota

Aanleiding

Bijgevoegde Kamerbrief geeft invulling aan twee toezeggingen die zijn gedaan aan Eerste Kamer/Tweede Kamer:

1. Het kabinet heeft in de Contourennota van 11 juli jl. aangekondigd gemeenten en provincies dit najaar helderheid te willen geven over de richting van de oplossing voor de financiële situatie in 2026 e.v. en de hierbij passende vervolgstappen.
2. Aan de Eerste Kamer is vorig jaar toegezegd om vanaf 2022 jaarlijks een overkoepelend overzicht van de gemeentelijke financiën toe te zenden, vóór de begrotingsbehandeling van BZK (12-13 oktober a.s.).

Geadviseerd besluit

- Uw instemming met de inhoud van de Kamerbrief en het integraal overzicht;
- Ondertekening en verzending van de brief aan de Tweede Kamer uiterlijk vrijdag 7 oktober, zodat is voldaan aan bovenstaande toezegging 2.

Proces

- De brief is aangepast cf. uw terugkoppeling in schrift en gesprek tijdens PO.
- De Kamerbrief en het Integraal Overzicht zijn afgestemd met StasFIN en minFIN.
- Over de Kamerbrief en het overzicht heeft ambtelijk met VNG en IPO afstemming plaatsgevonden.

Kern

Inhoud brief en overzicht

- De brief zet het vervolgproces n.a.v. de Contourennota uiteen:
 - Er kunnen bouwstenen/opties in kaart worden gebracht voor het verlies aan inkomsten, doordat het accres vanaf 2026 niet meer genoeg is om volumegroei in gemeentelijke lasten op te vangen.
 - De eventuele mogelijkheid voor een groter eigen belastinggebied wordt hierbij betrokken.
 - Uitgangspunt van samenhang/integraliteit tussen de (transitie)fondsen op het terrein van klimaat, stikstof en mobiliteit.
- De brief memoreert daarbij kort de €1,1 mld. voor 2026, waartoe het kabinet in de Augustusbesluitvorming heeft besloten en meldt het voornemen om in het voorjaar 2023 de Kamer te informeren.

- Verder informeren brief en het overzicht over de financiële positie, inkomsten (waaronder specifieke uitkeringen), lasten en het oordeel van de accountant.
- Hiermee bieden we de Kamer integraal informatie die voorheen op verschillende momenten tijdens het jaar werden gedeeld (ad hoc brieven, antwoorden op Kamervragen, Kamerbrief verantwoording, Onderhoudsrapport Specifieke Uitkeringen)¹. Dit biedt overzicht en kan hiermee ook een agenderende werking hebben. Enkele hoofdlijnen hierbij:
 - De financiële positie van gemeenten ging in 2018-2019 flink achteruit door lastengroei in het sociaal domein. Sinds 2020 laten gemeenten weer een gezamenlijk overschot zien. Op basis van de kwartaalcijfers wordt ook voor 2022 een overschot verwacht.
 - Gemeenten hadden in 2021 een gezamenlijk overschot van € 1,8 mld., geholpen door incidentele meevallers (taakwijzigingen GF laat in het jaar, coronacompensatie en uit- of afgestelde lasten door corona). Investerings van gemeenten blijven achter.
 - Kanttekeningen bij overschot zijn: gemeenten geven aan te hebben bezuinigd op voorzieningen; er zijn signalen dat gemeenten uitvoeringskracht tekortkomen.
 - Aantal en totale som specifieke uitkeringen is gegroeid t.o.v. decentralisatie-uitkeringen, wat leidt tot hoge uitvoerings-, verantwoordings-, en controlelasten.

Onze referentie
2022-0000549757

Datum
6 oktober 2022

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief Vervolg Contourennota en Integraal Overzicht Financiën Gemeenten	
2	Integraal Overzicht Financiën Gemeenten	
3	Afschrift Eerste Kamer	

¹ Nu moet het Onderhoudsrapport Specifieke Uitkeringen volgens de Fwv nog vóór 1 juni naar de Kamer worden gestuurd. Dit gebeurt nu ook, in het Integraal Overzicht staat e.e.a. wel uitgebreider. De plicht wordt met de herziening uit de wet gehaald